

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 191

Maribor, sreda 21. decembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem čez. zas. v Ljubljani št. 11.409
Večja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglaš oddetek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Ninčič za kombinacijo z opozicijo

PO PRAVOSLAVNEM BOŽIČU JE PRIČAKOVATI PADEC SEDANJEGA REŽIMA.

BEOGRAD, 21. decembra. Zadnje dni se med političnimi krogi vedno bolj pojavljajo glasovi o izpremembah v vladi, ki bi se izvršile takoj po pravoslavnih božičnih praznikih. Govori se posebno o novem predsedniku vlade. Ena skupina radikalov, med katerimi je vedno večje nezadovoljstvo s sedanjim režimom, je začela forsirati za to mesto nekdanjega ministra za notranje stvari, poslanca Milorada Vujičića. Po mnenju te skupine bi bil Vujičić najprimernejša oseba, da izmenja Vukičevića. Drugi radikali stojijo zopet na stališču, da Vujičić nima zadostne zaslombe v klubu in da je njegova kandidatura samo izraz trenutnega raz-

položenja gotovih poslancev. Do razčiščenja pride šele po pravoslavnih božičnih praznikih in ima baje dr. Ninčič največ izgledov, da postane naslednik sedanjega ministrskega predsednika. Zatrjuje se, da vodi dr. Ninčič vso akcijo sporazumno s kmečko-demokratsko koalicijo. Neki ugledni radikalski prvak se je izrazil o tem: Akcija dr. Ninčiča je v popolnem skladu z akcijo kmečko-demokratske koalicije. Nezadovoljni radikali smatrajo, da je še najboljši izhod iz sedanjega težavnega položaja, ako se ustvari kombinacija z opozicijo pod vodstvom dr. Ninčiča.

Dr. Janko Babnik †

LJUBLJANA, 21. decembra. Davi, ob 8. uri, je umrl tu predsednik višjega deželnega sodišča, dr. Janko Babnik. Zadel ga je mrtvoud. Pogreb se bo vršil v petek popoldne.

Dr. Babnik je bil rojen 10. maja 1861 v Ljutomeru. Po dovršenih visokošolskih študijah je bil dalje časa sodnik v Ljubljani in Logatcu, l. 1898 pa je bil poklican v justično ministrstvo na Dunaj, kjer je ostal 20 let. Po prevratu je prevzel justični oddelek tedanje deželne vlade za Slovenijo, kasneje pa je bil premeščen v ministrstvo v Beograd. L. 1922 je postal predsednik višjega deželnega sodišča za Slovenijo. Pokojnik je bil odličen jurist in je znana posebno njegova slovenska sodna terminologija.

Odpoved trgovinske pogodbe z Avstrijo

BEOGRAD, 21. decembra. Po informacijah iz vladnih krogov je računati z možnostjo, da bo sedanja trgovinska pogodba z Avstrijo odpovedana. Kakor znano, so se vršila v zadnjem času pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe, ki pa so zadel na nepremagljive težkoče in bila prekinjena, da dobe obojestranski delegati nova navodila. Takrat je obstajalo upanje, da bo s pomočjo gospodarskih krogov mogoče te težkoče premagati. Toda avstrijska vlada vztraja na zvišanju uvozne carine na različne kmetijske pridelke, s čemur bi bil jugoslovanski izvoz v Avstrijo skoro onemogočen. Ker je beograjska vlada odklonila vsako nadaljno koncesijo se pogajanja najbrže več ne obnove. Splošno vlada prepričanje, da pride do obojestranske odpovedi pogodbe, ki je postala sedaj vsled nepopolnosti obeh strank brez predmeta.

Kupčije madžarskega poslanca.

»Numerus clausus«, ki vzbuja tolike nemire med slušatelji madžarskih univerz, je postal vir lepega zaslužka za krščansko-socialnega poslanca Bartosa. Po ovadbah mnogih židovskih rodbin je ta dični poslanec obljubljaj, da bo proti plačilu večjih svot izposloval vpis židovskih dijakov na budimpeštanski univerzi. Zatrjujeval je sicer, da bo denar vrnil če se inškririranje ne bi posrečilo. Stariši, ki so plačali velike svote, pa do sedaj še niso videli ne uspehov poslančeve intervencije in ne denarja.

Sredn'ješolske božične počitnice

Podaljšane, ker ni sredstev za kurivo.

BEOGRAD, 21. decembra. Ministrstvo prosvete je odredilo, da bodo letošnje božične počitnice na vseh srednjih šolah Jugoslavije trajale od 23. decembra do 18. januarja in sicer radi tega, ker na vseh zavodih primanjkuje kuriva — potrebni krediti pa niso bili pravočasno preskrbljeni.

V Rusiji 55° pod ničlo

BERLIN, 21. decembra. Mrzlotni val, ki je nastopil po vsej Evropi, se je včeraj in danes ponoči še poostil. Davi je znašala temperatura v Berlinu 14, v Vratislavi povprečno celo 30 stopinj pod ničlo. Pri Budimpešti je Donava popolnoma zamrznila, tako da je obtičalo v ledu 24 ladij. Izredno ostrja je zima v Rusiji, kjer je dosegla temperaturo v vzhodnih pokrajinah že 55 stopinj pod ničlo.

ZAGREB, 21. december. Davi so našli na Savski cesti mrtvo 55 let staro žensko, ki je zmrznila. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, identitete nesrečnice pa še niso mogli ugotoviti.

Borza

LJUBLJANA, 21. decembra. Devize: Berlin 1356,5, Curih 1095,75, Dunaj 801, London 277, Newyork 56,70, Praga 168,37, Milan 308. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 134, Prva hrvatska 875, Kreditni zavod 160, Vevče 135, Ruše 265—280, Šešir 125, Stavbna družba 56.

Najhitrejši vlak.

Ameriški strokovni list je načel vprašanje najhitrejšega vlaka na svetu. Francoski informator je trdil, da je najhitrejši vlak na progi Paris—Bordeaux, ki rabi od Pariza do Waxa (148 km) 91 minut do Bordeauxa (50 km) pa 31 minut. Torej 97,4 km na uro. Vendar imajo Amerikanci hitrejšo progo. Ekspres pennsylvanske železnice vozi med postajama Camden 12. J. — Atlantic City (58,4 milje) 50 minut ali 112 km na uro. Med omenjenima mestoma vzdružuje zvezo tudi Reading železnica. Njen ekspres rabi za 55,5 milj dolgo progo 55 minut ali 101,5 km na uro.

Proračunska razprava v oblastni skupščini

FINANČNI ODBOR JE PRORAČUN »URAVNOTEŽIL«. — RAVNOTEŽ JE ODVISNO OD GOSTILNIŠKIH GOSTOV. — SAMOUPRAVNI DAV ZANEMARJENJE MEDŽIMURJA.

Plenarna seja oblastne skupščine, sklicane za danes ob osmih, se je začela s tričetrturmo zamudo, ker je bila selitev iz velike kazinske dvorane v mesto, potem pa še klubova seja SLS, kakor da gospodje poprej za to ne bi imeli časa.

Po otvoritvi je predsednik dal besedo predsedniku finančnega odbora dr. Vebletu, ki je uvodoma naglašal, da je bilo najprej potrebno, odločiti se, ali se naj gospodari s tem, kar da finančno ministrstvo, ali pa poiskati nove virov. Govornik predvideva očitania novih davkov, meni pa, da so se gospodarske razmere pri nas od prvega zasedanja oblastne skupščine spremenile in sicer izboljšale (1) ter da večina ni odgovorna za zakon o samoupravi, ker l. 1921, ko se je sprejel ni bila na vladi.

Finančni odsek je spravil

proračun v ravnovesje

in sicer na ta način, da je nekaj črtal in nekaj dodal. Skupni izdatki so sedaj Din 54.423.171,50 in sicer Din 41.423.171,50 rednih in Din 13.000.000 izrednih.

Redni izdatki

odpadejo na 9 poglavij: 1. splošna oblastna uprava Din 2.435.380, 2. oblastna imovina Din 15.122.394,50, 3. javna dela Din 5.860.161, 4. kmetijstvo Din 5.003.357,75, 5. zdravstvo Din 9.550.570, 6. socialna politika Din 1.288.000, 7. Obrt, trgovina in industrija (subvencije, štipendije) Din 461.000, 8. narodna prosveta Din 793.000, in 9. rezervni kredit za nepredvidene izdatke Din 909.308,25.

Dohodki so razdeljeni in označeni takole:

Redni dohodki.

Razne dotacije od države 8.460.382; oblastna imovina 14.721.817; dohodek iz drž. proračuna 1927-28 1.426.510; davki, takse in doklade (na nočni obisk gostiln, karte, plese itd.) 1.000.000; taksa na motorna vozila 1.990.000; 5% doklada k drž. taksi na kino-vstopnice 300.000; 100% doklada na lovške in ribarske karte 80.000; 20% taksa na zakupnino lovišč 200.000; 25% doklada na pridobitno 400.000; 100% doklada na tantijeme 100.000; 100% doklada na trošarino piva 3.400.000; 100% doklada na trošarino žganja 800.000; 100% doklada na trošarino špirta 3.600.000; 50% doklada na trošarino vina 2.479.462; ubožnostni sklad dohodek, obresti 14.000 Din. Skupni redni dohodki 39.172.171 Din.

Izredni dohodki:

Invest. posojilo za zdravstvo (umobolnico in bolnice) 12.000.000; posojilo za nabavo drobilcev 1.000.000 Din. Skupni izredni dohodki 13.000.000 Din. Z raznimi spremembami in z dodatkom davščine na električni tok z zneskom Din 3.600.000 (od kw. Din 0,02) iznašajo sedaj redni dohodki Din 41.423.171,50.

Kot prvi je kritično spregovoril o proračunu posl. Petrovar, ki je na mnogih primerih, mestoma prav drastično dokazal, da je

proračun fiktiven.

Tu stoji, koliko bo znesla doklada na vinsko trošarino, poročevalec pa govori, da se bodo ljudje teh davkov lahko tudi ogibali. Proračunariji se torej boje, da se

ne bi 1 liter vina manj popil. Vinogradiniki bijejo eksistenčni boj, oblast pa nalaga nove davke na vino. Občine bodo imele tudi škodo od davščine na zakup lovišč, ker bo konec živahne licitacije.

Pod takso na avtomobile spada po proračunu tudi mariborski avtobus. Davke na špirit je izdelan brez vsakega poznanja statistike o prometu špirta. Posebno mesto v zgodovini si je pa večina pridobila s svojim davkom na elektriko. Vidi se, da gospodje nimajo niti pojma o pomenu elektrike na deželi in o širjenju njenih mrež. Ko hočejo udariti ruško tovarno za dušik, ne pomislijo, kaj storijo napram njeni produkciji in glede izvoza. Davek na elektriko bo gotovo jako ugal finančnemu ministru za to, ker prihaja od tam, kjer se proti davkom najbolj pritožujejo. Večina lojalno opozicijo odbija, še vpogleda ji ne da. Saj je odlični član večine v finančnem odboru izjavil, da »tako ne more vsega povedati.«

Kot drugi se je kritično izjavil proti proračunu posl. Lorber (SKS).

Posl. dr. Mühleisen ne vidi zboljšanja gospodarskega položaja, je proti novim davkom ter meni, naj se investicije odložijo do izjednačenja davkov, ki mora priti.

Posl. Grčar zavrača odločno očitania večine o »demagogiji« opozicije, ko je vendar večina poleti vse to, kar danes dela, označevala za demagogijo. Danes smo tam, kjer bi morali biti že poleti. Večina kaže dosledno, da noče stikov z opozicijo. Zadovoljni bi bili, če bi lahko rekli: »Ponosni in ošabni so, delati pa le znajo.« Žal, da tega ne moremo reči. Večina noče zastopati vseh slojev. O zboljšanju gospodarskega položaja govori, ko celo finančni minister pravi, da se — slabša. Vsaj stanje gospodarstva bi moral oblastni odbor poznati.

80% vseh davčnih bremen je zasnovanih na konzumu.

Kaj bo, če ne bo več državnih dotacij? Večina bi morala na to misliti ter čuvati davkoplačevalca.

Na mnoge medklice v prvi vrsti od posl. celjskega odvetnika dr. Ogrizka, posl. Kraljca in Hrastelja ter samega predsednika dr. Leskovarja odgovarja posl. Grčar: »Dolgo ste delali proračun vendar ste z njim odlašali, dokler niso bile v Mariboru izvedene občinske volitve.« Govornik je ostro kritiziral proračun v celoti, zlasti pa neprimernemu obdobju mestnega prebivalstva in proletarijata. Govoril je ostro proti sistemu in strankam, ki ga izvajajo ter dodal, da je tudi proti proračunu.

Posl. Novak (SDS) je z mnogimi dokazi preučil, kako večina zanemarija Medžimurje ter že radi tega zasluži, da se zavrne njen proračun.

Splošna debata se nadaljuje tudi popoldne.

=====

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

=====

„Dobro dete Jezušček“ razstavlja

SLIKA MARIBORA V PREDBOŽIČNEM RAZPOLOŽENJU.

Maribor, pred Božičem 1927.

Komaj je sveti Miklavž zapustil naš grešni Maribor, v katerem je napravil več revolucije kakor koristi, že je prišlo »dobro dete Jezušček« —, da izrabi konjunkturo na račun tihobogih zemljanov.

Ko je sveti Nikolaj s svojim muhastim adjutantom Parkeljem odšel v onostransko carstvo, ki je vse nekaj drugega kakor naša solzna dolina —, je ostal marsikdo razočaran. Zato je »dobro dete Jezušček«, uvažujoč senilnost mišljenja svetega škofa Miklavža, naročilo, da se zanj sicer mora delati reklama, odklanja pa vsako pregrešno misel.

Tipičen pojav v Mariboru je, da vsak, prav vsak špekulira na legendarni prihod »Božička«: od branjevca do veletrgovca in prav vsi špekulirajo na situacijo »visokega datuma«. Nerodna je Sv. Cerkve, da določi svoj najlepši praznik skoro za konec meseca, ki je poleg vsega še mesec bilanc, inventur in računskih sklepov... Silno neroden položaj, zares! —

Kaj nam pa vse ponuja dobri »Božiček«?

Najbolj briljirajo seveda slaščičarne, ker jih je sveti Miklavž na nasvet brezbožnega Parkelja priporočil »Božičku«. Če je tu po sredi kaka korupcija, ostane odprto, nereseno vprašanje. Vse dobiš v njih (seveda za denar!): Jaslice in nakit za božično drevesce, pa tudi darila za sladkosnede obdarovanke vseh spolov. Ker je tuzemsko življenje nad vse bridko (grenko), je dobro in pravično, če se isto osladi z raznovrstno čokolado, bonboni in sladkimi likerji.

Tudi pekarnice imajo polne roke dela, bodisi da pečejo izum svojih odjemalcev t. j. potice, štruce, sadni kruh in druge božične dobrote, bodisi da ponujajo svoje lastne izdelke na prodaj. Posebno konkurenco delajo razne marke keksov, katerih ne veš, kateri so »najboljši«: kajti vsak izdelovalec keksov se producira, da so njegovi kekzi najboljši. Treba se je izogniti temu s tem, da se jih natupi nekaj pri tem in onem — pa poskuši. Lasten okus menda nikogar ne vara. Potem pridemo do zaključka, kaj je dobro, boljše in — najboljšo.

Tudi delikatesa ne zaostaja; kajti ona ima poleg suhomesnate robe tudi blago pekarnarjev in slaščičarnarjev seveda iz druge roke pa se kljub temu trudijo, da

dajo svojim konzumentom konkurenčne cene.

Povsod borba!

Četudi je nad hlevom »dobrega Dete« —, kjer se je rodil, prišla zvezda repatica in so angeljci zapeli: »Mir ljudem na zemlji!« — vendar je na račun tega skromnega Proletarca, ki je prišel na svet, da ga odreši, nastala velikopotezna trgovina, tako da je postal legendarni »božični mir« prozaičen »gšeft«. Ubogo, neboljeno Dete v jaslicah, če bi slutilo, kako trgovino bodo s Teboj uganjali, ne bi se zares nikdar, nikdar rodilo. — — —

Potem pa ne smemo pozabiti igrack in druge galanterije. Vse za bogate, oblagodarjene ljudi in deco, katerih roditelji imajo poleg udobnega stanovanja tudi — denarja v izobilju. Pa tudi za mal denar se dobi to in ono in jaz že vem, da bom dobil za Božič »konjička, ki zadaj piska«. Poceni roba, a poleg tega srčkano, primerno in celo — simbolično darilce, četudi stane le Din 2.50. Cena ne odloča; kajti najmanjše darilo, kupljeno od ljubice roke, zamišljeno od udanega srca, je dragocenejše kakor »Chevrolet« ali glavni dobiček v klasni loteriji. —

Prav posebno pa se odlikujejo trgovine z manufakturo. To je namreč roba, ki največ zaleže. Poleg vsega pa je v primeri z lanskim Božičem opazovati glede na cene velik napredek — nazaj; karti cene so tako bajeslovno nizke, skoro kakor pokojnina kronskih penzionistov. — Vse se bori za Božič, ki je praznik Mira in Bratstva. Ker je dal dobri Bog vsem darovalcem oči in možgane, ne bo nikomur težko, da si ogleda vse izložbe, primerja vse cene in potem izbere najboljšo, najprimernejšo.

Potem pridejo papirnice t. j. papirne trgovine, ki prodajajo knjige, okrasni papir, nakit za božično drevesce, sveče, papirnat jaslice in še marsikaj. »Božiček« ponuja vse, prav vse. Vse je primerno za božično darilo: parfum, milo in iglica; stroj za rezanje špeha in mesa in kravata; steklenica konjaka in dobra poučna knjiga; igracke za deco in — pohištvo; tople spodnje hlače in — krznene plašče; pisarni papir v mapi in serija dobrih cigar ter še marsikaj, marsikaj... Vse, prav vse...

Dobro »Dete Jezušček«, rojeno v štali blizu Betlehema, vdahni nam odrešujoče spoznanje, kje dobiti za vse te božične potrebe potreben denar! —

»Dečva« bo povsem naše oblačilo! — po izvoru, kroju in vzorcu. To narodno žensko poletno oblačilo je lepo, praktično in do skrajne možnosti ceneno. Brezizjemno vsaka žena in dekle naj se v prihodnjih mesecih, ko bomo pozvali, prijavi in pridobi za prijavo tudi krog svojih znank, ker odziva sleherne slovenske žene pričakuje ta

JUGOSLOVENSKA MATICA IN AKCIJA

»DEČVE«.

Smučarski tečaj na Pohorju

pri Mariborski koči priredi zimskosportni odsek SPD od 27. do 31. t. m. Prijave udeležencev sprejema načelnik dr. Janjo Orožen v prostorih Prve hrvatske štedionice v Mariboru in vodja tečaja na Mariborski koči. Smučski tečaj bo vodil priznani strokovnjak g. inž. Ervin Rungaldier. Stroški bodo naslednji: zajtrk, malica, kosilo, južina in večerja 45 do 50 Din, prenočišče za člane 10 Din, kurjava 3 Din dnevno. Pridojbine ne plačajo člani zimskosportnega odseka SPD, za nečlane pa znaša 30 Din za ves čas tečaja. Smučarji, ki se udeležijo tečaja, se zberejo do večera 26. tm. v Mariborski koči.

Zimskosportni odsek SPD v Mariboru priredi jutri 22. t. m. ob 20. v posebni sobi restavracije »Vinski hram« v Veitinski ulici predavanje o smučarstvu. Predaval bo art. podporočnik g. Viktor Ogorelec. Vabljeni so vsi člani, zlasti začetniki! — Tajnik.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Ustanovitev Aero-kluba v Mariboru

Po vzgledu mnogih drugih, da, skoro že vseh ostalih mest, kjer imajo oblastne samouprave svoj sedež, si je sinoči tudi Maribor ustanovil oblastni odbor Aero-kluba »Naša krila«. Agilni pripravljalniki odbora, čigar člani so bili gg. brigadni general Spasič, dr. J. Tominšek, puk. D. Božič, polic. nadsv. Keršovan, msgr. I. Vreže, sod. svet. dr. D. Senjor, ravnatelj B. Pogačnik, major L. Mičič, dr. I. Šestan in J. Loos — je sklical za sinoči v čitalnično dvorano študijske knjižnice ustanovni občni zbor. Udeležba iz vseh slojev meščanstva je bila prav razveseljivo lepa. Poleg pripravljalnega odbora so bili navzoči tudi veliki župan g. dr. Schanbach, predsednik oblastnega odbora in mestni župan g. dr. Leskovar, mnogo oficirjev, zdravnikov, odvjetnikov, duhovnikov, uradnikov itd. itd. Tudi dijaške mladine smo precej opazili.

S kratkim nagovorom je pozdravil zborovalce in otvoril ustanovno skupščino general g. Spasič, ki je podelil besedo članu osrednje uprave Aero-kluba, našemu znanemu pilotu g. dr. Stanetu Rapé - tu iz Ljubljane. Govornik je opisal v zanimivi obliki zgodovino letalstva in navdušil zborovalce za naš narodni Aero-klub »Naša krila«. Po svojem predavanju je dr. Rapé ob predajanju skioptičnih slik še razložil ustroj avijona, padobrana in podobno.

Po tem, ko je bil prečital gosp. dr. Šestan izvleček pravil Aero-kluba, je bila izvršena volitev upravnega in nadzorstvenega odbora. Upravni odbor tvorijo gg. dr. Tominšek, ravnatelj inž. Dračar, puk. Božič, višji svetnik Keršovan, msgr. Vreže, sod. svet. dr. Senjor, ravnatelj Hrvatske esk. banke Pogačnik, major Mičič, dr. Šestan in Jos. Loos. (Imena članov nadzorstvenega odbora in namestnikov obeh odborov objavimo, čim doznamo za konstituiranje odborov.) Pred zaključkom skupščine je pokazal g. dr. Rapé še slike s filma »Letalski miting v Ljubljani«.

Novo ustanovljenemu Aero-klubu za našo oblast želimo mnogo uspeha, vsej javnosti brez razlike stanu pa priporočamo čim številnejši vstop v klub.

Pokojski fond za žene in deco državnih nameščencev.

Finančno ministrstvo je pravkar dokončalo novo uredbo o pokojninskem fondu za žene in deco državnih nameščencev. Načrt ujava zopet plačevanje takozvanih penzijskih vlog, kar je »vzvalo med državnimi nameščenci seveda veliko nezadovoljstvo. Uradniki so namreč že itak slabo plačani in nikakor ne gre, da bi se na ta način ujavali še novi mesečni odbitki.

Ukinjenje železničarske aprovizacije v Mariboru.

Prometno ministrstvo je ukinilo železničarske aprovizacije v Ljubljani, Mariboru in Sarajevu.

Umrl je

včeraj po dolgi bolezni v starosti 61 let g. Jurij Orovič, posestnik v Makolah. Pogreb bo jutri popoldne ob pol treh na pobreškem pokopališču.

Službo dobi

kolar s triletno prakso. Interesenti naj se zgledajo pri Borzi dela v Mariboru.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ormožu.

Na dan Sv. treh kraljev po rani maši bo na osnovni šoli v Ormožu ustanovni občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva. Ob tej priliki bo predavanje o sadnem drevju, sortah jabolk ter jabolčni kupčiji in prodaji. Kmeti, gospodinjice, fanti in dekleta, posebno mladina, pridite v velikem številu ter pristopite k društvu, kajti sadjarstvo je edina panoga in vir dohodkov razven vina v našem okraju.

Zmrznili.

Neki seljak iz Brezane v Liki se je včeraj na povratku proti domu vsled velike utrujenosti hotel nekaj minut odpočiti. Vsedel se je na debelo snežno odejo in kmalu nato zaspal. Vsled silnega mraza je zmrznil in so ga našli mimo došli ljudje že čez nekaj ur mrtvega.

Velik vlom v St. Jakobu ob juž. žel.

Včeraj ob 12. je dobil mariborski policijski komisariat brzojavno prošnjo šentjurške orožniške postaje za policijskega psa, ki naj bi izsledil neznanega vlomilca v trgovino Jos. Graselija v St. Jakobu pri St. Jurju ob juž. železnici. Že ob 13.30 se je odpeljal policijski uradnik g. Grubin s svojim izkušenim psom Egonom na kraj vlomila. Tu je doznal, da so neznanec vlomil skozi primitivno zaprto izložbeno okno v noči na torek v trgovino in odnesli šest bal blaga, nekaj zimskega perila in pletenin, v skupni prednosti 10.000 Din. G. Grubin, strokovnjak v daktiloskopiji, je najprej ugotovil odtise prstov, ki bi prišli v poštev pri ugotavljanju zločincev, njegov zvesti spremljevalec Egon pa je pričel vohati za sledjo vlomilcev. Hodeč za psom, so kmalu našli na tleh cunjjo za čevlji, kakoršne nosijo moški mesto nogavic. Sled je vodila mimo nekega vrta tri kilometre daleč, in sicer precej zamotano do neke hiše, ležeče ob isti cesti kakor trgovina Graselija. Razdalja obeh hiš je pa normalnega hoda po cesti samo deset minut! Iz tega bi se mogoče dalo sklepati, da so storilci nalašč šli po stranski in nenaravni poti od trgovine proč. Pri tej hiši so našli drugo cunjjo za čevlji, ki spada k prvi. Blaga pa ni bilo v osumljeni hiši nobenega. Vendar so orožniki aretirali dva brata osumljene hiše. Upamo, da se kmalu posreči ob sodelovanju mariborskega policijskega komisarijata šentjurskim orožnikom izslediti vlomilce.

Sokolsko društvo v Mariboru

poziva vse članstvo k polnoštevilni udeležbi »Pomena« generalu Mih. Kovačeviću, ki ga priredi tukajšnji pododbor rezervnih oficirjev skupno z društvi: Sokolsko društvo, Jadranska straža, Orel, Orjuna in Udruženje invalidov, dne 22. t. m. ob 20. uri. Dolžnost članstva je, da se v čim večjem številu odzovejo vabilu, ker je bil general Mih. Kovačević odlični Sokol. — Zdravo! — Odbor.

Zmoliiva narava.

V redakcijo so nam prinesli živahnega metalnička-pavlinčka, ki je v želji po dnevnih luči v najneugodnejšem letnem času zapustil zabubek. Živalica se je izlela v mrazu — 18 stopinj in bo morala neprijetnosti kratkega življenja pripisati zmotljivi naravi. —

Tatvina gonilnih jermenov.

Danes je mariborska policija aretirala čevljarska vajenca Alojza S. in Feliksa J., ki sta 12. t. m. ukradla trdki špes 18 m gonilnega jermena. Dečka sta tatvino izvršila v času, ko sta bila pri trdki zaposlena. Stara sta šele 15 let. —

Siroti v mrazu na cesti.

Najtežje občutijo sedanje ostro zimo nedvomno otroci siromašnih starišev. Koliko jih je, ki gredo zjutraj slabo oblečeni in še brez tople jedi z doma v šolo ali pa po drugih potih, ko se zopet vračajo domov, pa tudi nimajo pričakovati ničesar dobrega. Ni ne drv, ne premoga, ne denarja. Le mraz in skrajna beda gospodarita po teh domovih. V Zagrebu so našli včeraj sedemletno Terezijo Lehtek, učenko prvega razreda osnovne šole, v Cvetni ulici nezavestno na tleh. Bila je skrajno siromašno oblečena. Na potu v šolo je v silnem mrazu onemogla in se zgrudila pred Dečjim ambulatorijem na tla. Njene roke in noge so bile že skoro popolnoma zmrznjene in so zdravniki rabili precej časa, predno so nesrečno dekletce sploh spravili zopet k zavesti.

Vi samj boste obdarovani!

Od 1. do 25. decembra priredimo za naše cenj. odjemalce stalno božičnico, tako da vsak kupec dobi od nas srčkano božično darilo! A. Stojec, zlatnina, ure, Maribor, Jurčičeva 8. — 1838

Drsališče pred gostilno Lovrenčič v Rošpahu

je zelo dobro. Cena 2 Din za osebo. 2010

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 21. decembra ob 20. uri »Mada-me Butterfly« ab. D. Kuponi.

Četrtek, 22. decembra ob 20. uri »Takrat v starih časih« ab. A.

Petek, 23. decembra ob 17. uri »Snegulčica«. Otroška predstava pri znižanih cenah.

Sobota, 24. decembra. Zaprto.

Nedelja, 25. decembra ob 15. uri »Logarjeva Krista«. Znižane cene. Ob 20. uri »Eva«. Znižane cene.

Ponedeljek, 26. decembra ob 15. uri »Bajadéra«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Takrat v starih časih...«

Božično darilo našemu žensstvu — na emu narodul

Za Božič prihajamo k Vam! Prihajamo k celokupnemu žensstvu našemu! Ne prihajamo praznih rok — za bodočnost, za prihodnje poletje Vam prinašamo lastno narodno oblačilo »Dečvo«.

Iz častitljive naše narode noše, iz vzorov naših mater je posneta. Pripravljena je, da jo podarimo Vam materam našega rodu, Vam učiteljicam, vzgojiteljicam naše mladine, Vam meščankam kot deželankam.

Prinašamo jo Vam hčeram našega oratarja, podjetnika, intelektualca. Pridite in vzemite si jo, da za vedno postane Vaša. to je splošna narodna last. Narodu v zavednost »Jugoslovenski Matici« in »Dečjemu domu« pa v možnost čim večjega razmaha.

Visoko priznanje delu za mir

Francoski nčenjak Ferdinand Buisson, ki deluje že nad pol veka za svetovni mir.

Noblova nagrada za miroljubno delo sta prejela Francoz Ferdinand Buisson in Nemec Ludovik Quidde. Prvi je po letih enak bivšemu francoskemu državnemu predsedniku »tigru« Clemenceauju, po mišljenju pa silno nasproten. Oba velika Francoza in sovrstnika po letih sta si enaka le v tem, da sta v visoki starosti 86 let obrnila vso silo svojega duha ter da bosta poznim potomcem vzor in primer nezlomljive silne volje.

Po svojih filozofskih studijah Buisson ni mogel dobiti službe na francoskih državnih šolskih zavodih, ker je bil prepričan republikanec in ker ni hotel položiti predpisane cesarske prisega. Podal se je v Švico, kjer je dobil službo na univerzi v Neuchatelu. Po veroizpovedi protestant je nastopil že na mirovnih kongresih leta 1868. v Ženevi in leto pozneje v Lozani.

Po zlomu francoskega cesarstva se je vrnil v Francijo ter postal ravnatelj ljudskega šolstva. Ljudsko šolstvo je temeljito preuredil na podlagi obveznega in brezplačnega pouka ter ustvaril tako na polju prosvete nekaj prvovrstnega in še v nobeni drugi deželi dosegljivega za tedanje dobo. Spisal je veliko število vzgojnih knjig in navodil za ljudsko-šol-

ski pouk. L. 1896. je postal profesor vzgoje na svetovno znani sorbonnski univerzi. Ko so politične strasti ustvarile Dreyfussovo afero, je bil Boisson med najodločnejšimi zagovorniki po nedolžnem obtoženega kapetana. Ta nastop ga je privedel v politiko in leta 1902 je bil prvič izvoljen za pariškega poslanca. To čast je pred tremi leti sam odložil. Leta 1914 je bil izvoljen za predsednika Lige za varstvo človeških pravic.

V prvi vrsti je bilo njegovo delovanje posvečeno sicer vzgoji, a je vendar pri tem že od svoje mladosti z vso vnemo deloval za spravo in mir med narodi. V vseh še tako težkih političnih zapletljivostih je z vso odločnostjo in prepričevalnostjo zatrjeval, da narodi niso krivi. Krivi in odgovorni so posamezniki, misel in čast človeštva pa nalaga v vseh prilikah sveto dolžnost doslednega in požrtvovalnega dela za mir in ljubezen med narodi. Še nedavno je stari učenjak in idealist kot oznanjevalec miru prenehal Nemčijo ter predaval v Berlinu, Potzdamu in Essenu.

Častno priznanje in zahvala potom Noblove nagrade je torej naklonjena velikemu človeku in odločnemu borcu za najvišje človeške ideale.

Rešilni čoln zrakoplova

Kar je za ladjo in mornarja rešilni čoln, to je za zrakoplov in pilota letalsko padalo. Prvo padalo so izdelali leta 1784 v Parizu iz močnega pergamentnega papirja, prevlečenega s svilo. Izumitelj je s tem svojim padalom skočil s precej visoke strehe. Leto pozneje so v Angliji podobna padala pritrdili na razgretim zrakom napolnjene balone, da so imeli oporo pri spuščanju na zemljo. Krog leta 1880 je angleški kapetan Baldwin napravil padalo, precej podobno današnjemu ter se z njim srečno spustil na zemljo iz precejšnje višine. Za njim so delali proti visokim stavam še mnogi poskusi s padali, a so se v svetu uspehi sodili le po tem, kako dolgo je kdo izdržal brez nesreče. Iz letala se je prvi lot spustil s padalom na tla šele leta 1912. V svetovni vojni se je pa izkazalo, da je padalo res »rešilni čoln« zrakoplovov. Zavezniki so že začetkom leta 1918 poročali, da nemški zrakoplovci uspešno uporabljajo padala, če se jim zrakoplov vsled strelav pokvari ali vname, odnosno če izgubijo oblast nad aparatom. Zaveznikiške države so začele tedaj z veliko vnemo izdelovati padala. Največ padalskih modelov so izdelali v Washingtonu ter napravili z njimi tudi največ srečnih in nesrečnih poizkusov. Padalo se je vedno bolj izpopolnjevalo ter si je z njim 57 ameriških vojni pilotov rešilo življenje. Vsi na ta način rešeni so postali znani pod imenom »klub gosnice«. Padalo je namreč iz svile, svilo pa predejo gosnice-svilopreke. V uganki in šali se padalo označuje tako-le: »Če ga rabiš, pa ga nimaš, ga ne boš nikdar več rabil«.

Tajinstveni divji lovec — strah marzejske okolice.

Nedavno je v južni Franciji v okolici Marseillea divji lovec Adolphe Tessier streljal na logarja Bargeota in ga težko ranil. Divji lovec pa je iz njegovega okoliša pobegnil in se skriva po gozdovih in južno francoskih poljih. Od časa do časa se pojavi celo v Marseilleu. Živi od ropanja in se pojavlja v predmestjih pod imenom »Tatone« in je v velik strah prebivalstvu. Oblasti so vprizorile proti njemu pravcato gonjo. Zasleduje ga vsa prištaniška in mestna policija ter tri žandarmerijske brigade. Toda Tatone je tako spreten, da doslej še niso iztaknili prave sledi. Orožniki sploh ne spe in nimajo časa niti za uživanje hrane, kajti Tatone se pojavlja kot zajec, ki ga preganja lovec in žival, zdaj tu, zdaj tam, samo da zabriše sled. Brigade so si razdelile teren ter ga v strujenih vrstah preiskujejo. Poveljstvo zasledovalcev je izdalo celo služben proglas, v katerem zatrjuje, da divji lovec ne bo mogel pobegniti.

Prehladi se vsaki dan!

S tem geslom se je zbrala na Dunaju družba, ki se sedaj v hudi zimi kopa v Donavi ter se po tej kopeli še malo pavalja po snegu. To naj bi bila posebno uspešna zdravilna metoda. V tej družbi so celo zdravniki, ki to metodo zagovarjajo in priporočajo. Začetnik te zdravilne metode dr. Panesch, ki je star že 63 let, trdi, da se z nahodom in drugovrstnim prehladom izločijo iz telesa škodljive bakterije in ko jih ni več, je človek z mrzlo vodo že tako utrjen, da se ga nove nikdar več ne lotijo. Doktor, ki se sam tudi kopa, pravi, da se počuti, ko da bi imel dvajset let. Sprva so imeli Dunajčani veliko senzacijo s kopalci v mrzli vodi in snegu, sedaj so se pa na družbo že navadili. Čudne zdravilne metode so danes na dnevnem redu. Saj imamo n. pr. tudi v Beogradu nekega Rusa, ki trdi, da ozdravi najmanj 20 dnevno popolno stradanje vsako bolezen.

Angleški kralj — živinorejec.

Pokojni italijanski kralj Umberto je v nekem pogovoru označil svoj poklic s poljedelcem. Če bi se vprašalo angleškega kralja po »poklicu«, bi upravičeno lahko dejal, da je živinorejec. On ima v oklici Windsora farmo, katero vodi sam in je določena samo za živinorejstvo. Kralj se sam izredno zanima za gojitev čistih pasem. Čestokrat prisostvuje tudi prodaji v njegovi farmi odgojenih goved ali drobnice. Toda »farmer« se ne bavi sam z živinorejo, temveč ga pri težavnem poslu podpira vsa rodbina. Nedavno so vsi angleški časopisi objavili sliko kraljeve vnukinje, ki milo joče, ker so s farme prodali — vola, ki ji je bil najljubši. Na dan prodaje »kraljevske« živine pridejo trgovci in živinorejci iz cele Anglije, da kupijo izbrane komade. Zlasti so čislane windsorske svinje in goveda. Nedavno je windsorska farma prodala 40 svinj za skupno vsoto 1.712 funt sterlingov (po milijona Din), bik je bil prodan za 71 funtov (20.000 Din), 37 ovac za 227 funtov (60.000 Din). Na »seminju« je kralj vnovič 3.409 angleških funtov ali milijon Din.

13letna pilotka.

oklub v Bristolu ima med članstvom tudi 13letno dekletce, ki še obiskuje šolo, torej leta lahko samo ob nedeljah in praznikih. Toda ona radi tega temeljito izkorišča prosti čas. Aparat, ki se ga poslužuje, ima dva volana in jo vedno spremlja pilot. Doslej je dvignila že 19krat in sama vodila letalo, dočim se je poleg nje vozil pilot samo radi sigurnosti. — Izgleda, da ni daleč čas, ko bodo šolski otroci potovali v šolo z aeroplanom.

Sport

Olimpijada 1928

Češkoslovaških nogometašev ne bo v Amsterdam. Preteklo soboto je sklenila češkoslovaška nogometna zveza končno veljavno, da se ne udeleži nogometnega tekmovanja na olimpijadi v Amsterdamu. Čehoslovaki argumentirajo ta svoj sklep s tem, da nimajo nobenega jamstva, da bi igral njihov amaterski tim res le proti amaterjem.

Francoski kandidati-smučarji za St. Moritz. Francoska federacija smučarjev je postavila za udeležbo na olimpijadi v St. Moritzu 33 kandidatov, ki pričnejo trenirati prve dni januarja. Koncem istega meseca bodo izvršili izbiro, dne 4. februarja pa odidejo v St. Moritz.

Presenečenje pri hitrostnem drsanju.

Pri hitrostnem drsanju na 500 m, ki se je vršilo preteklo nedeljo v Oslu, se je posrečilo Carlsenu poraziti svetovnega prvaka Evensena. Carlsen je beležil 8 : 56,2, Evensen 8 : 57,3 in Rolsen kot tretji 9 : 05,3.

Težka nesreča maratonskega prvaka.

Švedski prvak v maratonskem teku Rudolf Olsson se je težko ponesrečil. Pri delu je padel velik komad železa nanj in mu odrgal obe nogi. S tem je zgubila Švedska svoj največji up bližajoče se olimpijade.

Sportni proces v Pragi.

Sodnik prvenstvene tekme Slavija : Sparta, Stepanovski, je radi razžaljenja časti ovadil več uglednih čeških sportnikov sodišču. Toženi so igralci Kada in Kolenati, dalje bilijeter Sparte in še štiri osebe, ker so baje po omenjeni tekmi izjavili, da je Stepanovski od Slavije dobil 2000 Kč podkupnine in ji pripomogel do

Repatica „De Vico“ na vidiku

Po 80 letih se zopet približala zemlji?

Leta 1846 nas je obiskala repatica, ki jo je odkril astronom De Vico in ki je dobila po njem tudi svoje ime. Giblje se, kakor so astronomi dognali, v dolgi clip-si krog solca in potrebuje za enkratno pot krog solca prilično 76 let. Zemlji se zelo približa. Že od leta 1920 so pričakovali v južnih zvezdnah njen povratek, pa iskali so jo zaman.

Nedavno pa je sporočila zvezdarna v Melbourne, da je tam astronom Skjele-rup v ozvezdju Norma, 36 stopinj oddaljeno od južnega nebesnega tečaja, odkril novo, močno svetlo repatico, ki sveti kakor zvezda druge do tretje velikosti, torej prilično tako, kakor znane svetle zvezde v Velikem Medvedu. Repatica ima precej izrazit rep, dolg tri stopinje, torej šestkrat daljši nego solčni premer. Giblje se naglo proti severovzhodu, kar bi značilo, da jo bomo tudi pri nas kmalu videli.

Zvezdoslovci so splošno mnenja, da je to repatica De Vico, ki se je pokazala leta 1846. Če je to res — in nadaljnja opazovanja bodo to dognala — jo bomo kmalu videli na severni nebesni polovici v visoki severni legi. Nič ni presenetljivo, če je prišla za šest let kasneje, saj se pri nobeni repatici doba povratka ne more točno izračunati. Pri repatici Brorsen na primer, ki se je pojavila leta 1847, se je računalo na povratek šele za l. 1928, pojavila pa se je že leta 1919, torej za 9 let prezgodaj.

Ženitve in ločitve v Rusiji.

V sovjetski Rusiji so formalnosti sklenjanja zakonov in ločitev tako poenostavljene, da se dogajajo naravnost nemogoče stvari. »Krasnaja Gazeta« objavlja te dogodbe: V januarju je neko 18 letno dekle v Leningradu stopilo v zakon z nekim Udalcovim, kar se je tudi registriralo. Že v marcu je v matičnem uradu zahtevala, da jo črtajo iz seznama poročenih ter takoj napovedala možitev z bratom prvega soproga, kar so tudi uradno registrirali. Z novim možem je bila zadovoljna delj časa, kajti šele oktobra se je pojavila v matičnem uradu in zahtevala izbiro. Istočasno pa se je uradno zabeležilo, da se je poročila z Udalcovim št. 3, ki je k sreči poslednji brat.

zimage. Proces je v sporih krogih vzbudil veliko zanimanje. Pričakuje se, da pride do poravnave.

Frölich zapušča Evropo.

Večkratni nemški evropski rekorder v plavanju Gustav Frölich (Magdeburg) odpotuje v prihodnjih dneh na Samoa otoke, kjer je preživel svojo mladost kot sin tamkajšnjega pristaniškega ravnatelja.

Usoda dunajskih Brigitenauerjev.

Danes pade odločitev glede nadaljnjega obstoja dunajskega kluba BAC. Sanacijski poizkusi niso uspeli in je položaj kluba ogrožen. Igralci bodo najbrže avtomatično prosti, klub pa suspendiran.

Amerika hoče Sindelarja in Cuttija.

»Pologround« d. d., ki ima največji prostor za polo-igre v vsej Ameriki, je kupila pred kratkim newyorški nogometni klub Indiana Flerings in imenovala novo društvo »Nationalklub«. Temu klubu pa nevarno konkurirajo nogometaši društev »Giants« in »Brooklyn Wanderers«, ki imata v svojih vrstah nekaj odličnih Dunajčanov. Zato se je odločil tudi Nationalklub, da si pridobi par dunajskih nogometašev. V prvi vrsti se imenujeta tu oba napadalca »Austrije« Sindelar in Cutti, o katerih so v New Yorku prepričani, da se bosta odzvala vabilu.

Sport in militarizem.

V Rumuniji so že delj časa poskušala vojaška oblastva spraviti vsa sportna društva pod svojo oblast. Ker so se pa vsi ti naporji ponesrečili, je odredilo sedaj rumunsko ministrstvo vojske, da ne sme biti nobena aktivna vojaška oseba član kakršnegakoli sportnega društva.

18 let zdrav v blaznici.

Pred dvajsetimi leti je zaslovelo po vsej Britaniji ime Harry Thawa. Milijonar je imel dobrega prijatelja Stanforda Whitea in lepo ženo. Nepričakovano se mu je zazdelo, da ga žena vara. V izbruhu ljubosumnosti je tovariško ubil. Proces radi umora je trajal zelo dolgo, kajti Thaw je z naporji vse svoje volje simuliral, da je blazen. Bil je toliko spreten, da so ga vtaknili mesto v ječo v blaznico. Kakor hitro so ga internirali, se je trudil, da ga proglase za zdravega, predvsem pa da dobi zdravniško izpričevalo. Končno mu je uspelo tudi to in bil je izpuščen na svobodo. Toda že nekaj mesecev kasneje so prizadevanja njegovih nasprotnikov imela uspeh in proti lastni volji je bil ponovno proglašen za norca in vtaknjen v norišnico. V umobolnici je prebival polnih 18 let in bil izpuščen šele pred dvema letoma. V 18. letih se je popolnoma izpremenil, postal na duhu in na telesu. Angleška javnost je nanj že popolnoma pozabila. Nedavno pa je prispele iz Los Angelesa vesti, da ga je znana filmska igralka Forrest Hope Hall tožila radi neizpolnjene obljube, da jo bo poročil. — Filmska igralka zahteva 100.000 dolarjev odškodnine za oškodovanje časti in ugleda. Angleški in ameriški časopisi se obširno bavijo z vprašanji in ugibajo, ali se bo Thaw v trefle dal proglasiti za norca.

Revna vdova toži bivšega cesarja Viljema.

Pred sodiščem v Doornu na Holandskem teče civilna pravda proti bivšemu nemškemu cesarju Viljemu. Tožiteljica je vdova nekega pariškega trgovca, ki je izgubil življenje, ko je marca 1916 nemški podmornik torpediral potniški parnik »Sussex«. Utopljenec je imel pri sebi 500 angleških funtov in sedaj zahteva njegova vdova, naj se ji ta svota povrne iz privatnega premoženja bivšega cesarja. Tožiteljico zastopa slovit pariški odvetnik. Pravda zahteva veliko pozornost, ker se bo z njo začelo juridično razotrivljanje vprašanja osebne odgovornosti glavnih činiteljev svetovne vojne.

Kupujte železniške vozne karte v biljetarni 'Putnika' v Mariboru, Aleksandr. 53

Hans Dominik:

Oblast treh

Dr. Glossin se je nervozno premaknil na svojem sedežu. Profesor je nadaljeval: »V trenutku, ko je električar usmeril tok na delinkventa, je nenadoma obstal dinamo, kot da ga je zastavila orjaška pest. Obstal je in zadržal tudi z njim zvezano parno turbino. S strašno silo se je zaganjala sveža para iz kotla v mirujoče turbinske lopate. V zadnjem trenutku je skočil strojnik in zaprl paro.

Ves ta čas je delinkvent mirno sedel na usmrtilvenem stolu in na njem se ni pokazala nikakoli posledica električnega toka. Šele pozneje sem se zopet spomnil na čudno obsojenčevo obnašanje. Bila je podoba, da je sklenil svoje račune v tem življenju. Kakor hitro pa je stopil v usmrtilveno sobo, so njegove smrtnoblede potegle lahno zardele. Ko je stroj prvkrat odpovedal, se mi je zdelo, da vidim na njegovem obličju odsev smehljaja, ki se je v njem izražalo zadoščenje. Kakor da je pričakoval ta za nas tako nedoumljivi pojav.

Ko smo pognali stroj drugič v tek, se je ta skrivnostna veselost še povečala. Zasledoval je naše početje, ko da mu gre le za nek znanstveni poizkus.

V tretje je prišla katastrofa. Strojnik so pognali turbino v najhitrejši tek. Tritisoč obratov na minuto in napetost električnega toka je znašala petdeset odstotkov nad predpisano višino. Strašen sunek. Os med dinamo in turbino se je prelomila. Turbina, naenkrat neobremenjena,

je zdrvela. Njena lopatna kolesa so se radi v neskončnost ojačene sredobežne sile raztrgala in razletela. Sveža para iz kotla jih je gnala in razmetavala s strašnim škrtanjem in tuljenjem skozi odvodne parne cevi v kondenzator. Ko je bila para odstavljena, smo vsi čutili, da smo šli za las mimo smrti... Policijski predsednik je pošepetal nekaj besedi z doktorjem. Nato je vprašal profesorja:

»Ali si morate opisane dogodke na kak način znanstveno razlagati?«

»Ne, gospod! Manjka nam vsaka razlaga, ki bi jo mogel dokazati. Izrazim lahko kvečjemu domnevo! Dejstvo, da so vse ure magnetizirane, kaže na to, da je završal v kritičnih minutah neverjetno močan elektromagnetičen vihar v prostori Sing-Singa. Pojaviti so se morala izredno silna elektromagnetična polja v svobodnem prostoru. Drugače si ne morem razlagati, da so celo posamezni zavoji velike jeklene špirale v centralni uri magnetično popolnoma spojeni. Pojaviti se je moral pač strašen elektromagnetični orkan. Toda s tem nam ni dosti pomagano.«

»Ko je turbina v stranskem prostoru eksplodirala, smo vsi instinktivno iskali kritja. En del se nas je vrgel na tla. Drugi del se je skril za stiskalno ploščo. Kake dve minuti je trajalo živce parajoče tulenje in rohnenje drobcev v parnih cevih. Ko je bila končno para ustavljena in je zopet zavladal mir, smo opazili, da je delinkvent izginil. Močna volovska jermena, s katerimi je bil pritrjen, niso bila odpeti, temveč z ostrim nožem prerezana. Beg se je moral izvršiti v največji brzini,

v nekaj sekundah. Šele deset minut pozneje smo opazili, da manjka tudi ena priča.

To je bilo vse, kar je mogel povedati profesor Curtis.

Dr. Glossin je pogledal na uro.

»Jaz moram žalibog dalje! Zdravstvujte, gospod profesor!«

Spremljan po policijskem predstojniku je zapustil sobo.

»Uporabite vsa sredstva, ki se vam zde primerna in potrebna. Najkasneje v treh urah pričakujemo poročilo, kako je bilo mogoče, da je elektrokuciji prisostvovala lažna priča. Poročajte mi telefonično! Valovna dolžina vladnih letal! Jaz se peljem v Washington.«

Telefonski zvonec v sobi policijskega predsednika je letega klical nazaj. Nehote mu je sledil tudi dr. Glossin.

»Morda kaka dobra vest?«

Predsednik je snel slušalo. Začudenje in skrajna napetost se je začrtala v njegovem obličju. Tudi dr. Glossin je pristopil bližje:

»Kaj je?«

»Vojaško letalo je izginilo. R. F. c. 1 je bilo odpeljano z letališča.«

»Dalje, Dalje!«

Doktor je nestrpnost zacepetal z nogami.

»Kdo je bil?«

Rinil je v predsednika, ko da mu hoče iztrgati slušalo iz rok. Mac Morland pa se je že zopet umiril. Kratko in jedrnat

so padala njegova povelja v telefonsko robilo.

»Ali je državni tajnik vojne obveščen? Dobro. Potem se bo od tam vodilo zasledovanje. Kako izgledajo storilci?... Ali obstoje kake domneve?... Kako? Kaj?... Angleški agenti? Ali je to le prazna govorica, ali imate kake dokaze?... Kaj pravite? Splošno mnenje?... Prazne čenče! Gospod Chopper in Watkins prideta takoj tjakaj in bosta prevzela vodstvo preiskave. Njunim poveljem se imate pokoriti!«

Prezident je stopil k pisalni mizi, napisal na listič papirja nekaj besedi in ga izročil svojemu tajniku. Potem se je obrnil k svojim obiskovalcem.

»Lep začetek današnje jutro! V par urah dva slučaja, kot jih še nisem doživel v vsem svojem dolgem službovanju... Mnenje, da tiče za celo zadevo Angleži, se mi ne zdi povsem neutemeljeno. R. F. c. 1 je najnovejši tip brzoletal. Šele pred nekaj tedni se je posrečilo s posebnim izboljšanjem spraviti brzino na tisoč kilometrov na uro. Izboljšani tip se nazivlja R. F. c. In c. 1 je prvi komad tega tipa. Izvedel sem, da so ga postavili šele pred tremi dnevi v službo. Prihodnji komadi rabijo še dneve in dneve, predno bodo zreli za poskusni polet. Misli, da si je angleška vlada prisvojila prvi eksperimental, ni kar brez nadaljnjega zavrniti... Kvečjemu če....«

(Dale prihodnjič.)

Mali oglasi, kletušje v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Korespondent

vešč slovenščine, srbohrvaščine, nemščine in italijanščine, z 5 letno prakso, išče primernega mesta. — Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Korespondent.« 2101

Priložnostni nakup!

Nova spalna in rabljena spalna soba iz trdega lesa, svetla in temna politirana, predobna stena, mize, otomane, stolčki, pletena garnitura, stojala za rože, držala za zavese iz medi ter razne druge stvari radi odhoda po zelo nizki ceni na prodaj. — Sodna ulica št. 2, pritličje. 2012

Stanovanje

večsobno, snažno, iščem. Ponudbe pod »Dobro plačilo« na upravo lista. 1999

Lesni skladiščnik

se takoj sprejme. Starejša, izkušena moč. Ponudbe pod »Praktičen« na upravo lista.

Orehi

se prodajo v tovarni bučnega olja. Maribor, Pod Mostom 7. 1929

Snežne čevlje in galoše

popravlja R. Monjac, Jurčičeva ul. 9. 1919

Velika zaloga kuhinjske posode.

Vsaki gospodinjki znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la. aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valjarje, likalnice, razne oblike za pecivo, kutije za špecerijo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, škafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, ledilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krožnike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. — 15.4

Kupim staro zlato,

srebrn denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 11.4

Grobovi se odpirajo na stečaj vzdihajoče v nebo — Končno tvoje trpljenje je zdaj, nam vrnite le telo!

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je Vsemogočni poklical preljubega soproga, očeta, starega očeta, strica, gospoda

Jurija Orovics

veleposestnika

danes, dne 20. decembra ob 4. zjutraj v 61. letu starosti, po dolgi mučni bolezni, previdenega s tolažili sv. vere, v boljše življenje.

Truplo dragega pokojnika bo položeno k večnemu počitku v četrtek ob pol 15. uri iz kapele na mestnem pokopališču na Po-brežju. Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 23. tm. ob pol 9. uri v frančiškanski farni cerkvi v Mariboru.

Maribor - Makole, dne 20. decembra 1927.

Marija Orovics, soproga.

2009

Obitelji: Orovics, Mikelič, Nič in Pošinger.

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

Najprimernejša

božična darila

kupite najceneje pri trdku **ANICA TRAUN** Grajski trg 1. 24.4

Dobra kolesa

se izposojujejo samo pri trdku **Justin Gustinčič**, Maribor, Tattenbachova 14

Božična darila!

Srebrnina in galanterija, parfumerija, usnjato blago, pulloverji, veste, perilo, kravate, nogavice etc. po najugodnejših cenah pri

Slavko Černetič, Maribor Aleksandrova cesta 23 1951

Vinotoč v Peklu

(Lajtersberg) priporoča za praznike svoja izborna vina, novo po Din 10, staro po Din 12—14. 2011

Primerna in praktična

božična darila

okras in svečice za božična drevesa po ugodnih cenah pri **Drago Rosina, Vetrinjska ul. 26** 1420

Ne samo nizke cene

ampak tudi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor Aleksandrova cesta 13

Vas zadovolji v vsakem oziru. 1627

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo. Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Najnovejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

Pristno slivovko, droženko, brinjeveo, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezenonega kisa; čaj v zavitkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini

JAKOB PERHAVEC - MARIBOR - GOSPOSKA 19

NA DROBNO IN DEBELO

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov

POSTREŽBA TOČNA